

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **A. T.**
zastoupený Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou
se sídlem U Soudu 388, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2023, č. j. OAM-534/ZA-
ZA12-ZA19-2022, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že napadeným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech, v důsledku čehož mu hrozí vážná újma. Uvedl, že je arménské národnosti, ale nemá k Arménii žádný vztah, neboť již od svých tří let žije v Bělorusku, a to kvůli problémům v oblasti Náhorního Karabachu, které trvají od roku 1998. Popsal tamější situaci a uvedl, že jeho otec při tzv. druhé válce o Náhorní Karabach zahynul. Nikoho jiného v Arménii nemá, rovněž tam nemá žádné sociální ani ekonomické zázemí. Zdůraznil, že jediným důvodem proč žádá o mezinárodní ochranu, je probíhající válečný konflikt na Ukrajině a v Náhorním Karabachu. V případě návratu do vlasti či na Ukrajinu mu tak hrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Odkázal na několik novinových článků, které popisují dlouhodobě vyhrocenou a nestabilní situaci v oblasti Náhorního Karabachu, jakož i perzekuci obyvatelstva hlásícího se k arménské národnosti. Namítá, že žalovaný se nezabýval předpoklady pro vymezení Arménie jako tzv. bezpečné země původu a žádá soud, aby tak učinil.
3. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nezákonné, neboť žalovaný nezohlednil a řádně neprošetřil situaci, v níž se žalobce nachází, v důsledku čehož mu nebyla udělena mezinárodní ochrana. Rozhodnutí tak považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
4. Dále uvedl, že žil před vypuknutím války na Ukrajině na základě pobytového oprávnění. Po vypuknutí války byl nucen Kyjev, kde bydlel, opustit. Podotkl, že v České republice žít nechce, chce se vrátit zpět na Ukrajinu, kde má přátele a zázemí. V případě návratu do země původu se obává pronásledování z důvodu své národnosti dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce má za to, že pokud žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu, měl se důkladněji zabývat možností udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu.
5. Závěrem shrnul, že žalovaný měl na základě výše uvedených okolností dojít k závěru, že v jeho případě nelze Náhorní Karabach ani Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi, a měl mu udělit mezinárodní ochranu. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby. Uvedl, že žaloba na žádném místě nepolemizuje s konkrétními úvahami a závěry žalovaného. Žalobce pouze částečně a v některých místech ne zcela přesně opakuje svůj azylový příběh a na základě odkazovaných zpráv činí závěr, že mu musí náležet některá z forem mezinárodní ochrany.
7. Žalovaný namítl, že stav popsany a podporovaný v žalobě odkazovanými zprávami nemá s osobou žalobce žádné spojitosti. Konstatoval, že popisovaná situace na Ukrajině je ve vztahu k žalobci bezpředmětná, protože se nejedná o jeho zemi původu. Uvedl, že detailně zkoumal situaci v Arménii, tedy v zemi původu žalobce, přičemž dospěl k závěru, že žalobci tam žádné azylově relevantní nebezpečí nehrozí. Zabýval se i situací v Náhorním Karabachu se závěrem, že ani tato skutečnost není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany žalobci.

8. Za nadbytečný považuje požadavek žalobce, aby soud zkoumal Arménii jakožto bezpečnou zemi původu, neboť žalovaný ve věci žalobce rozhodoval meritorně. Navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O věci samé rozhodl bez jednání za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. Dospěl přitom k následujícím skutkovým a právním závěrům.

A) Skutkový stav věci

10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 25. 5. 2022 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen „ČR“). V rámci odůvodnění žádosti a při pohovoru provedeném dne 30. 5. 2022 uvedl, že je státním příslušníkem Arménské republiky, arménské národnosti, vyznává pravoslavné křesťanství, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, hnutí nebo organizace, politicky se nikdy neangažoval. Ve vlasti neměl žádné potíže se státními nebo bezpečnostními orgány. Je rozvedený, má dceru (nar. 2016, st. příslušnosti Běloruské republiky). Uvedl, že je zdravý, s ničím se neléčí. Ve vlasti naposledy bydlel ve městě Ararat, kde žil do svých tří let. Potom se přestěhoval do Běloruska, kde měl povolen trvalý pobyt. V letech 2006–2008 absolvoval v Arménii vojenskou službu. V této souvislosti uvedl, že si potřeboval vyřídit pas a bez absolvování vojenské služby ho nemohl získat. Po vojně z Arménie odjel a už se tam nevracel. Dále sdělil, že na přelomu roku 2018/2019 pobýval na základě litevského turistického víza v Litvě a v Polsku, kde byl na návštěvě u přátel. Střídavě žil v Bělorusku a na Ukrajině, měl povolení k trvalému pobytu v Bělorusku a povolení k dočasnému pobytu na Ukrajině. Z Běloruska odjel dne 12. 8. 2021 do ČR, měl české pracovní vízum. Zůstal zde do 7. 11. 2021. Potom odletěl na Ukrajinu, kde až do vypuknutí války žil v Kyjevě. Z Ukrajiny vycestoval dne 27. 2. 2022 přes Polsko a téhož dne vstoupil na území ČR. Od té doby zde pobývá.
11. O mezinárodní ochranu v ČR žádal již v březnu 2022, svoji žádost vzal následně zpět. Vysvětlil, že chtěl získat roční vízum (aby přečkal válku na Ukrajině a pak se tam vrátil), nikoli azyl. Vízum na strpění mu bylo zamítnuto a žádost o mezinárodní ochranu vzal zpět, protože se chtěl vrátit domů. Měl informaci od kamarádů, že situace na Ukrajině se zklidnila, ale poté co „dal stopazyl“ mu poradili, aby ještě nějakou dobu zůstal v ČR.
12. Nyní o mezinárodní ochranu žádá z důvodu války na Ukrajině, žádá o dočasný pobyt. Až válka skončí, chce se vrátit zpět na Ukrajinu. Má tam podnikání, dům. Jiné důvody nemá. Uvedl, že jeho otec v roce 2020 zahynul v Arménii, nechce zemřít ve válce stejně jako on. Právník mu řekl, že jinou možnost pobytu na území ČR, než požádat o mezinárodní ochranu, nemá. Nechtěl tu být nelegálně. V návratu do Arménie mu nic nebrání, ale vrátit se tam nechce, protože Arménie pomáhá Rusku ve válce na Ukrajině. V Arménii nic a nikoho nemá. Má bratra v Rusku, ale není s ním v kontaktu. Dvě tety a strýc odjeli do USA, finančně mu pomáhají. Bydlí v Praze u kamarádů, peníze mu posílají příbuzní z USA. Na podporu svých tvrzení žalobce nedoložil žádné doklady, dokumenty či jiné materiály.

13. Součástí správního spisu jsou informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Arménii, konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě jeho výpovědi vycházel z Informace OAMP „Arménie, bezpečnostní a politická situace v zemi, březen 2023“, z Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) „Arménie, přehled údajů o zemi za rok 2020“, ze zprávy ČTK s názvem „Ruský vliv na Arménii se drolí“ ze dne 12. 11. 2022, ze zprávy ČTK s názvem „Arménie se odklání od Moskvy. Chce Macrona jako moderátora jednání s Ázerbájdžánem“ ze dne 26. 11. 2022 a ze zprávy ČTK s názvem „Arménie letos nebude hostit vojenské cvičení ODKB, řekl premiér Pašinjan“ ze dne 10. 1. 2023. Součástí spisu je i první žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v ČR ze dne 23. 3. 2022, kterou však sám vzal zpět. Žalobce nevyužil možnosti se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámit, k tomuto správnímu úkonu se bez omluvy nedostavil.
14. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení nesdělil žádné skutečnosti, které by mohly nasvědčovat tomu, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Rovněž netvrdil, že by byl ve své vlasti pronásledován pro některý z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Naopak uvedl, že jediným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu v ČR je legalizace jeho dočasného pobytu v ČR, aby zde přečkal válku na Ukrajině, kam se chce vrátit. Žalobce nesplnil ani důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu. Dále žalovaný v případě žalobce neshledal důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 zákona o azylu). Dle žalovaného (na podkladě shromážděných informací citovaných výše) žalobci nehrozí ani vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

B) Právní úprava a právní závěry

15. Krajský soud konstatuje, že smyslem soudního přezkumu není podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto soud může v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí na toto odůvodnění odkazovat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo rozsudek stejného soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).
16. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14 zákona o azylu, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
17. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
18. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání,

kteřá ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.“

19. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
20. Nejdříve se soud musel zabývat namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Pouze je-li rozhodnutí přezkoumatelné, může soud přistoupit k věcnému hodnocení uplatněných námitek. Z rozhodnutí musí být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodující a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem ve svých úvahách postupoval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38 (všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na internetové adrese www.nssoud.cz). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je přitom vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, v jejichž důsledku pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, není-li možné zjistit důvody, pro které bylo vydáno nebo opomene-li správní orgán na argumenty účastníka zcela reagovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
21. Žalobce spatřoval nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů v tom, že žalovaný nezohlednil a řádně neprošetřil situaci, v jaké se žalobce nachází, a v důsledku čehož mu nebyla udělena mezinárodní ochrana. Uvedená námitka není důvodná. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalobcem byl proveden podrobný pohovor k důvodům jím podané žádosti o mezinárodní ochranu. Z jeho výpovědi a opatřených informací o zemi jeho původu, kterým je Arménie, žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel ve vztahu k jednotlivým formám mezinárodní ochrany a své závěry, proč žalobce nesplnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, řádně odůvodnil. Krajský soud v duchu výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu neshledal, že by napadené rozhodnutí trpělo takovými vadami, aby bylo možné učinit závěr o jeho nepřezkoumatelnosti. Subjektivní nesouhlas žalobce s důvody rozhodnutí nečiní rozhodnutí nepřezkoumatelným.
22. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žádné konkrétní žalobní námítka neuplatnil. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalobce výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani zastáncem určitých politických názorů, žádné potíže v tomto směru nezmínil. Navíc v době, kdy vlast opustil, mu byly

tři roky a v době, kdy ve vlasti vykonával základní vojenskou službu (2018/2019) žádné potíže politického charakteru neuváděl. Aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu proto na žalobce nedopadá.

23. Krajský soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobcových obav z pronásledování pro některý z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Ač žalobce v žalobě namítal, že mu měl být udělen azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu pro obavy z pronásledování z důvodu své národnosti, je soud nucen konstatovat, že tato žalobní námitka nemá oporu ve výpovědích samotného žalobce v předcházejícím správním řízení, kdy o žádném pronásledování z důvodu své arménské národnosti nehovořil. V žalobě navíc ani neuvedl, kdy a kým a v jaké situaci měl být, či by mohl být z uvedeného důvodu pronásledován. Dovozuje-li žalobce obavu z pronásledování své osoby na základě novinových článků, je třeba tento zcela hypotetický závěr odmítnout z důvodu obecnosti, neboť uvedené články nijak nedokládají žalobcův individuální příběh (popisují historický vývoj situace v Náhorním Karabachu a příběhy několika vysídlených lidí, kterým pomáhá organizace Člověk v tísni). Z výpovědi žalobce je zřejmé, že aktuálně o mezinárodní ochranu žádá toliko z důvodu legalizace pobytu, aby takzvaně překlenul období, kdy se bude moci po zklidnění situace vrátit na Ukrajinu, kde měl povolený pobyt, práci a vlastní byt. O mezinárodní ochranu v ČR požádal na radu právníka jako jediné možné řešení úpravy pobytu na zdejším území a za situace, kdy mu zde nebylo vydáno vízum za účelem strpění. Žalobce rovněž výslovně uvedl, že o azyl nežádá a žádat nechce, jde mu pouze o vyřešení pobytu na dočasnou dobu. Žalobní námitky a v žalobě prezentovaný popis azylového příběhu žalobce jdou nad rámec toho, co k hlavnímu důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu tvrdil ve správním řízení.
24. Krajský soud shrnuje, že účelem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu. Uvedený důvod však nespadá mezi taxativně vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. Otázkou legalizace pobytu se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval opakovaně, např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003, uvedl, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. V rozsudku ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 – 60, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“* V rozsudku ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území ČR a nelze jej využít jako „náhradní řešení“ v případech, kdy cizinec přestal splňovat podmínky pro získání pobytového statusu dle zákona o pobytu cizinců na území ČR.“*
25. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud dále odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu např. ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že *„[o] azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo*

skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ Všechny výše citované rozsudky tak lze plně aplikovat i na případ žalobce.

26. Vzhledem k výše uvedenému nezbyvá soudu než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Krajský soud tak dospěl k závěru, že jediným důvodem žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci jeho pobytu na území ČR, což je důvod azylově irelevantní. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožnil.
27. Ustanovení § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny) na žalobce nedopadá, neboť není rodinný příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14.
28. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
29. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud rovněž odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“* Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu (žalobce uvedl, že je zdravý a s ničím se neléčí), a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem. Žalovaný vzal v úvahu i skutečnost, že žalobce je schopný se živit vlastní prací (v Bělorusku i na Ukrajině pracoval, finančně ho podporují příbuzní z USA, za nimiž by mohl i odjet), jakož i skutečnost vyplývající z

Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), že v Arménii je možné využít státní programy pro navrátilce s arménskými kořeny zahrnující i různé formy sociální pomoci. Krajský soud stejně jako žalovaný neshledal v případě žalobce žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena či důvod k tomu, aby se od této judikatury odklonil.

30. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
31. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 5 až 6 napadeného rozhodnutí. Řádně se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě uložení či vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikatury Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. V daném případě žalobce neuvedl žádnou relevantní skutečnost, ze které by vyplývalo, že by mohl být v Arménii vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný vycházel jak z jeho výpovědí, tak i z informací získaných ve správním řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž své závěry podpořil odkazem na konkrétní podklady.
32. Žalovaný rovněž s odkazem na Informaci OAMP „Arménie, bezpečnostní a politická situace v zemi“ (březen 2023) přesvědčivě zdůvodnil, že v Arménii neprobíhá žádný mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt, vyjádřil se k aktuální situaci v Náhorním Karabachu, kde sice na podzim roku 2022 došlo po předchozím příměří k vyostřování situace mezi Arménií a Ázerbájdžánem, ozbrojené střety však neměly charakter totálního konfliktu, zůstaly omezeny pouze na spornou oblast Náhorního Karabachu. Míra svévolného násilí předmětného konfliktu nedosahuje takové úrovně, že by existovaly závažné důvody domnívat se, že by byl žalobce v případě navrácení se do Arménie vystaven reálnému nebezpečí vážného ohrožení pouze z důvodu své přítomnosti v zemi. Žalovaný neopomenul skutečnost, že žalobce se narodil v oblasti Náhorního Karabachu,

ale od svých tří let tam nežil. V případě návratu do země původu se může usadit v kterékoli jiné části Arménie. S uvedeným posouzením, které má oporu ve správním spisu i výpovědích žalobce, soud souhlasí. Za správný lze považovat i závěr, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, hlavního motivu podání žádosti o mezinárodní ochranu (legalizace pobytu), okamžiku jejího podání a vyhodnocení podkladových informací nedospěl k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat.

33. Žalobce v žalobě poukazuje na obavu z návratu na Ukrajinu z důvodu tam probíhajícího válečného konfliktu. K uvedenému krajský soud konstatuje, že na Ukrajině měl žalobce povolený pouze dočasný pobyt, nejedná o zemi jeho původu, proto žalovaný nepochybil, pokud se v případě posuzování doplňkové ochrany nezabýval bezpečnostní situací na Ukrajině či posuzováním Ukrajiny jako bezpečné země původu. Stejně nedůvodným soud shledal požadavek žalobce, aby soud zkoumal, zda Arménie je bezpečnou zemí původu, neboť uvedený požadavek by byl relevantní toliko v případě, že by žalovaný vydal procesní rozhodnutí dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, tj. že by žádost žalobce zamítnul jako zjevně nedůvodnou proto, že přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu. To se však nestalo. Žalovaný v případě žalobce vydal meritorní rozhodnutí, tj. zabýval se splněním zákonných hledisek ohledně všech forem mezinárodní ochrany ve smyslu § § 12 – 14b zákona o azylu.
34. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 a 52 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

35. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 19. října 2023

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně